

בחישוב הכנסה לצורך קביעת דמי אבטלה - אין להתחשב בתנודות זמניות בשכר

אוגוסט 2016
חוזר מקצועי מספר 74/16

ברצוננו לעדכנכם בפסיקת בית הדין האזורי לעבודה¹ הקובעת, כי עובד שהוצא לחופשה זמנית ללא תשלום (להלן: "חל"ת), עקב אילוצים כספיים של המעסיק, ולאחר מכן פוטר - יקבל דמי אבטלה בהתאם להכנסתו בתקופה שלפני יציאתו לחופשה.

להלן עיקרי פסק הדין:

דמי אבטלה מחושבים באחוזים מהשכר היומי הממוצע, ששולם בששת החודשים האחרונים, בהם שולמו דמי ביטוח לאומי בגין המבוטח.

מר הרשקוביץ פוטר מעבודתו והגיש תביעה לקבלת דמי אבטלה. במסגרת תכנית להתייעלות כלכלית, מספר חודשים לפני פיטוריו, נאלצה החברה, בה עבד, להוציא עובדים רבים למספר ימי חופשה ללא תשלום - למשך כשלושה חודשים וחצי. החברה הבהירה לעובדיה, כי התנאים הסוציאליים לא ייפגעו וישולמו עבור משרה מלאה.

לטענת מר הרשקוביץ, אין להביא שכר חודשים אלו בחישוב השכר היומי הממוצע לצורך חישוב דמי האבטלה, שכן ההכנסה בהם אינה משקפת את הכנסתו הקבועה כפי שהיתה בפועל. כמו כן, הדגיש, כי בתקופה זו נכפה עליו, לקחת ימי חופשה ללא תשלום וללא אפשרות לנצל ימי חופשה בשכר.

לטענת המוסד לביטוח לאומי, צמצום המשרה בתקופה הרלבנטית, אינו מהווה סיבה המצדיקה הימנעות מלהביא בחשבון שכר זה במסגרת החודשים הרלבנטיים לחישוב דמי האבטלה.

בית הדין הסתמך על פסק דין סילוק², הקובע שלאור תכלית דמי האבטלה והיותם תחליף הכנסה, על חישוב גובה דמי האבטלה להתבסס על גובה השכר האמיתי ולא על תנודות רגעיות בגין נסיבות חולפות.

¹ בל (אזורי נצרת) 50004/07/14 שי הרשקוביץ נגד המוסד לביטוח לאומי.

² עב"ל 65/03 המוסד לביטוח לאומי נ. סילוק.

בית הדין התייחס לכך שהמבוטח עבד בחברה, טרם פיטוריו, במשך עשר שנים, ולכך שהודעת החברה על החל"ת, אמנם צמצמה את בסיס השכר בחודשים אלו באחוז מסוים וקבוע, אולם ברור מנוסח ההודעה - לפיו מספר ימי החל"ת שנקבעו חושבו מראש לצורך עמידה ביעד כלכלי מסוים וכי התנאים הסוציאליים ימשיכו להשתלם באותה תקופה זמנית, על פי השכר המלא - שלא היתה כל כוונה לבצע צמצום במשרת העובדים או בשכרם הקבוע, אלא לנכות משכרם באופן זמני ומוגדר.

כמו כן, בית הדין הדגיש שהיות ובהודעה לעובדים לא הועלתה אפשרות או רמז לפגיעה עתידית עקרונית או מתמשכת בתנאי ההעסקה - הרי שלעובד לא היתה סיבה לפנות לבית הדין לעבודה, ולפיקך, אין לראותו כמי שהסכין עם שינוי בתנאי העסקתו.

לאור האמור לעיל, היות ובימי החל"ת לא היתה לעובד הכנסה, אך באופן שאינו קבוע ואינו תלוי ברצון העובד - אין לחשב ימים אלו בתקופה הקובעת, ולפיקך דמי האבטלה ישולמו בהתאם לממוצע המשכורות שטרם החופשה.

uzi@britcpa.co.il
avi_s@britcpa.co.il

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות ל:-
עוזי שטנגר, בטלפון: 03-6382861
אבי סויסה, בטלפון: 03-6382818